

Wielki Poradnik Tiny

Prawnicy pomagają czytelnikom

Eksperci odpowiadają

Marcin Nagórek,
radca prawny

Edyta Bielak-Jomaa,
Generalny Inspektor
Ochrony Danych Osobowych

Po niedawnym „wycieku” danych osobowych z kancelarii komorniczych znowu zaczęło się więcej mówić o tym, jak ważne jest bezpieczeństwo naszych danych. A niestety, wciąż nie do końca zdajemy sobie z tego sprawę...

Nie dawaj dowodu do kopiowania Chroń swoje dane osobowe

Imię, nazwisko, PESEL, wzór podpisu to informacje, które mogą być cennym towarem. Jeśli wpadną w ręce oszustów – możemy ponieść straty! Jak się przed tym uchronić?

Gdy zawieramy różne umowy, musimy potwierdzić swoją tożsamość, okazując dowód osobisty, czasami też paszport czy prawo jazdy. W takich sytuacjach okazanie dokumentu jest zgodne z prawem. Ale jak daleko sięgają uprawnienia firm, z którymi podpi-

sujemy umowy, np. banków, operatorów telefonicznych? *Jak zachować się w różnych sytuacjach – o wyjaśnienia poprosiliśmy ekspertów.*

? **Ksero i skan dowodu**
Czy firma, z którą podpisuję umowę, np. operator, bank, firma

pożyczkowa ma prawo kserować lub skanować mój dowód osobisty?

E. Bielak-Jomaa: Należy protestować przeciw takim praktykom! Nie ma przepisu prawa, by na potrzeby realizacji umowy wykonywać kopie dowodu osobistego i paszportu. To istotne, bo w dzisiejszych czasach

dane tam zawarte są wystarczające, by móc się pod nas podszyc, czyli dokonać kradzieży naszej tożsamości. Dlatego nawet banki, które na podstawie art. 112b prawa bankowego mają prawo wykorzystywać nasze dane zawarte w dokumentach tożsamości, nie powinny wykonywać ich kopii.

? **Skutki kradzieży danych osobowych**
Jakie konsekwencje może mieć kradzież naszej tożsamości?

E. Bielak-Jomaa: Bardzo negatywne! Ksero dowodu mogą wykorzystać oszuści np. do zawarcia umowy kredytowej przez internet, bez wiedzy właściciela tego dokumentu!

? **Brak zgody na kopiowanie dowodu**

Czy operator (lub inna firma) może odmówić nam zawarcia umowy, gdy nie zgodzimy się na kserowanie dokumentu?

E. Bielak-Jomaa: Gdy firma, z którą zamierzamy zawrzeć umowę, domaga się kopii

Na podstawie dowodu osobistego załatwiamy wiele ważnych spraw w banku, w urzędzie, na poczcie. Strzeżmy go więc jak oka w głowie!

Masz pytania do prawnika, potrzebujesz bezpłatnej pomocy?

Podziel się z nami swoimi wątpliwościami, opisz kłopoty, z jakimi borykasz się na co dzień, a postaramy się pomóc Ci je rozwiązać. Przesyłkę listową zaadresuj: 04-035 Warszawa, ul. Motorowa 1, Redakcja Tiny z dopiskiem „Wielki Poradnik Tiny” lub kieruj na mail: marta.jaworska@bauer.pl

dowodu osobistego, a my uważamy, że nie wszystkie dane w nim zawarte ma prawo zbierać i przechowywać – możemy zaproponować inne rozwiązanie: zamazanie części danych po skopiowaniu dokumentu. Zawsze zaś warto pytać, na jakiej podstawie prawnej dany przedsiębiorca żąda udostępnienia określonych danych.

? Skarga do inspektora GODO

Czy mogę się gdzieś poskarżyć na firmę, która domaga się ode mnie skanu dowodu?

E. Bielak-Jomaa: Istnieje możliwość złożenia skargi do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Należy opisać zaistniałą sytuację i wskazać działania firmy, które – naszym zdaniem – są bezpodstawne.

Skargę należy wysłać na adres: Biuro GODO, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa. Trzeba dołączyć dowód opłaty skarbowej (10 zł) na konto urzędu dzielnicy Śródmieście w Warszawie.

? Dowód osobisty... pod zastaw

Ostatnio miałam taką sytuację na wczasach: za wypożyczenie rowerów zażądano zostawienia na cały dzień dowodu. To zgodne z prawem?

Należy uważać, komu dajemy dokument do kopiowania i w jakim celu.

M. Nagórek: Nie! Aktualnie obowiązujące przepisy nie dają prawa ani sprzedawcy, ani wypożyczającemu sprzęt, by żądał od klienta pozostawienia dowodu osobistego niejako pod zastaw zapłaty.

? Okazanie dowodu... w sklepie

Kiedyś zdarzyło mi się, że sprzedawca poprosił, żebym pokazała dowód osobisty, bo nieczytelnie się podpisałam na wydruku z terminala. To zgodne z prawem?

M. Nagórek: Tylko pod pewnymi warunkami: zezwala na to ustawa o elektronicznych instrumentach płatniczych. W razie wątpliwości co do tożsamości klienta, można żądać, aby okazał on dokument stwierdzający jego tożsamość. Ale sprzedawcę obowiązuje procedura zachowania bezpieczeństwa – nie może udostępniać danych klienta osobom nieuprawnionym.

Rozmawiała: Marta Jaworska

Eksperci radzą czytelnikom

P. Ewa (42):

Rejestrowałam kartę SIM, zażądano ksero dowodu!

Opinia eksperta: Można się na to nie zgadzać! Firmy telekomunikacyjne nie powinny pozyskiwać kopii dokumentów tożsamości na potrzeby rejestracji kart pre-paid. Można złożyć skargę na operatora do inspektora GODO.

P. Zuzanna (33):

Z banku dzwonili do firmy. Pytali, czy tu pracuję!

Opinia eksperta: Pracodawca nie może udzielać takich informacji przez telefon, bo nie jest w stanie

zweryfikować, z kim rozmawia. Przepisy bankowe nie przewidują telefonicznej formy pozyskiwania informacji o kliencie.